

Odpowiedzialne Innowacje, czyli co? Nowe ujęcie innowacji w projekcie ROSIE

[szkolenie on-line](#) [1]

[1]

narzędzia
diagnozy odpowiedzialnych
innowacji w MŚP

[2]

narzędzia wdrażania
odpowiedzialnych innowacji w
MŚP

[3]

Pojęcie **odpowiedzialnych badań i innowacji** (Responsible Research and Innovation - RRI) jest wykorzystywane do opisywania nowatorskich sposobów zarządzania badaniami i relacjami między kluczowymi interesariuszami, w tym badaczami, przedstawicielami biznesu, decydentami i społeczeństwem obywatelskim.

W oficjalnych dokumentach Komisja Europejska definiuje RRI jako:

Odpowiedzialność na wyższym poziomie lub meta-odpowiedzialność, która ma na celu kształtowanie, utrzymanie, rozwój, koordynację i dostosowanie istniejących oraz nowatorskich procesów badawczych i związanych z innowacjami podmiotów, a także obowiązków, w celu zapewnienia pożądanych i akceptowalnych wyników badań.

RRI opisuje proces badań i innowacji, który uwzględnia efekty i potencjalny **wpływ na gospodarkę, środowisko i społeczeństwo**. Podejście to zostało uwzględnione w europejskich programach ramowych (5,6,7 oraz Horyzont 2020) i zostało opracowane w publikacjach naukowych i technologicznych.

Obecnie sugeruje się, że obejmuje on następujące elementy:

1. Celowe ukierunkowanie badań i produktów innowacyjnych w celu osiągnięcia korzyści społecznych lub środowiskowych.
2. Konsekwentne, stałe zaangażowanie społeczeństwa, od początku do końca procesu innowacji, w tym grupy publiczne i pozarządowe, które same są świadome dobra publicznego.
3. Ocena i efektywne ustalanie priorytetów wpływu społecznego, etycznego i środowiskowego, ryzyka i szans, zarówno teraz, jak i w przyszłości, wraz z technicznym i ekonomicznym wpływem.
4. Wprowadzenie mechanizmów nadzoru, które będą w stanie lepiej przewidywać i zarządzać problemami oraz możliwościami, a także pozwolą na szybkie dostosowanie się do zmieniającej się wiedzy i okoliczności.
5. Wprowadzenie zasad otwartości i przejrzystości jako integralnego elementu procesu badań i innowacji.

W 2014 r. Komisja Europejska oficjalnie przyjęła ramy zarządzania odpowiedzialnymi badaniami i innowacjami. Termin "odpowiedzialne" zyskał większe znaczenie w programach realizowanych przez UE, głównie w ramach programu Komisji Europejskiej "Nauka z udziałem społeczeństwa i dla społeczeństwa" w Programie "Horyzont 2020".

Komisja Europejska kontynuując i promując w bieżącej perspektywie finansowej podejście RRI, wspiera również **ideę odpowiedzialności w biznesie. Odpowiedzialne Innowacje (RI)** stanowią przekrojowe działanie, które zostało wdrożone w ramach programu "Horyzont 2020", o czym świadczy przyznanie środków, ok. 0,5% budżetu na inicjatywy "Wyzwania społeczne" i "Wiodąca pozycja w przemyśle". Tak więc, Odpowiedzialne Innowacje (RI) stanowią jeden z ważniejszych komponentów RRI, ponieważ rekomendują przedsiębiorstwom możliwość szerszego spojrzenia na innowacje.

Odpowiedzialne Innowacje (RI) to praktyczna koncepcja rekomendowana przez UE zorientowana na wsparcie przedsiębiorstw w przewidywaniu i odpowiedzialnym rozważeniu zarówno zamierzonych, jak i niezamierzonych skutków komercyjnego rozwoju oraz wykorzystania technologii, w tym rozpoznania zagrożeń wynikających z ich niewłaściwego użycia jeszcze przed rozpoczęciem prac wdrożeniowych. Dzięki temu badacz/innovator próbuje przewidzieć, co będzie wynikiem jego badań/innovacji, aby uniknąć niezamierzonych negatywnych skutków ubocznych. W praktyce, polega to na **uwzględnieniu w planowaniu, projektowaniu i wdrażaniu innowacji** produktowej, procesowej, usługowej, lub technologicznej **sześciu elementów (kluczy) koncepcji Odpowiedzialnych Badań i Innowacji (RRI)**, którymi są:

- **Zaangażowanie (Public engagement)**, tj. zaangażowanie wszystkich podmiotów społecznych do procesów badawczych i innowacyjnych, co oznacza, że wyzwania społeczne powinny być formułowane na podstawie szeroko reprezentatywnych problemów społecznych, gospodarczych i etycznych oraz jednolitych zasad w oparciu o wspólny udział wszystkich podmiotów społecznych - badaczy, przedsiębiorców, decydentów i społeczeństwa obywatelskiego;
- **Równość płci (Gender equality)**, czyli dostateczna reprezentacja kobiet, co jest jednym z kluczowych filarów UE;
- **Edukacja naukowa (Science education)**, czyli kreatywne, twórcze uczenie się tak, by

lepiej przygotować i wyposażyć przyszłych naukowców i inne podmioty społeczne w niezbędną wiedzę i narzędzia do pełnego uczestnictwa i brania odpowiedzialności w procesie badań i innowacji;

- **Otwarty dostęp (Open access)**, czyli bezpłatny dostęp online do wyników badań finansowanych ze środków publicznych (publikacje i dane) jako jeden z czynników usprawnienia obiegu wiedzy, a tym samym innowacji; w biznesie otwarty dostęp umożliwia wdrażanie otwartych innowacji w ich przedsiębiorstwach; w społeczeństwie obywatelskim - zwiększa świadomość i pozwala wpływać na trendy;
- **Etyka (Ethics)**, która wymaga, aby badania i innowacje przestrzegały praw podstawowych i najwyższych standardów etycznych oraz to, by zapewnić ich większe znaczenie społeczne i akceptowalność wyników;
- **Zarządzanie (Governance in innovation)**, oznacza odpowiedzialność decydentów wobec zapobiegania szkodliwym lub nieetycznym zmianom w zakresie badań i innowacji. Ten wymiar jest kluczowy w rozwoju pozostałych wymiarów.

Warto zwrócić uwagę, że **odpowiedzialne podejście w biznesie** nie jest nowym sposobem myślenia o podmiotach gospodarki rynkowej, a działania w tym obszarze stanowią coraz częściej codzienną praktykę firm.

W Stanach Zjednoczonych, jak i całym świecie anglosaskim **preferuje się mówienie o etyce biznesu** czy też zrównoważonym rozwoju, podczas gdy **pojęcie społecznej odpowiedzialności biznesu jest bardziej popularne w Europie**. W USA traktuje się ją jako identyfikację antybiznesowych praktyk potwierdzonych przez tych, którzy są poza tzw. systemem - urzędy, instytuty.

Podsumowując, w ramach **odpowiedzialnego podejścia w biznesie** wymienić można co najmniej kilka gałęzi, w tym m.in.

- Społeczna Odpowiedzialność Biznesu,
- Zrównoważony Rozwój Korporacyjny,
- Koncepcja Współtworzonej Wartości,
- Aspekty Etyczne, Prawne i Społeczne,
- Odpowiedzialne Badania i Innowacje,
- Odpowiedzialne Innowacje.

Niezależnie od podejścia wszelkie działania podjęte przez współczesne firmy poparte są świadomością, że **sama dbałość o jakość towarów i usług już nie wystarcza**. Aby firma mogła prawidłowo funkcjonować na rynku i mieć przewagę konkurencyjną, musi jeszcze w swej strategii ująć takie elementy, jak **troska o środowisko naturalne, aspekty etyczne, społeczne, otwarty dostęp, równość płci, ocena ryzyka, edukacja czy dobre zarządzanie**.

Źródło: <http://91.239.90.98/pl/odpowiedzialne-innowacje>

Odnosińki

[1]

<http://invest.lubelskie.pl/pl/aktualnosc/szkolenie-line-nt-zarzadzania-w-zakresie-odpowiedzialnych-innowacji>

[2] <http://invest.lubelskie.pl/pl/aktualnosc/narzedzia-diagnozy-odpowiedzialnych-innowacji-w-msp>

[3] <http://invest.lubelskie.pl/pl/aktualnosc/narzedzia-wdrazania-odpowiedzialnych-innowacji-w-msp>

[4] <http://91.239.90.98/pl/print/10331>

[5] <http://91.239.90.98/pl/printpdf/10331>

[6] <http://91.239.90.98/pl/print/10331?type=doc>